

Shawaran farkarwa dan gwagwarmaya da kai

□ Yana daga cikin yanayin dan Adam yin godiya ga wanda ya nuna Rahama. Tafakkuri da kiyasce falalolin da ake gani da wanda ba a gani wanda Madaukaki ya bamu. Dukan halittun ba zasu iya bada ko kashi na wannan ni'ima ba.

□ Ga iskan da muke shaka dare da rana, wanda rayuwan mu da wasu ababe masu rai suka dogara a kai. Ba abun da zai rayu in aka hana shi wannan iska na ko da na mintuna kadan ne. Ga kasaitaccen tsaraba daga Allah! In dukan mutane sun yi aiki don su halicci wannan tsaraba, ba za su iya yin haka ba. A yadda kayi amfani da wannan hanya, yi tafakkuri kan tsarabobin Allah kaman na wajen jiki irin su gani, ji, dandano, kamshi, da tabi, da bangaririn ciki irin su tunani, fasaltawa, da hankali, kowani daya daga ciki yana dauke da amfanoni da basu da adadi wanda Ubangijin mu ya ba mu. Shine Mahalicci da Sarkin duka wannan universe mai fadi. 'Dan Adam, halittan da ke rarrafe a wannan karamin cikin duniyoyi a tsiyace ya kasa riskan iyakan wannan karamin duniya, wanda ranan shi ba za a iya kwatanta shi da wasu manyan ranannaku wasu falakai da basa irguwa. Tsarin ranan mu ba komai ba ne in an kwatanta da wasu tsarukan ranan, wanda ya gagari maganin nesa na hamshakan manema da 'yan bincike. Ga kwakwalwan 'dan Adam—irin ficceccen halittan nan! Shin tarin mutane gaba daya za su iya yin ko da kwayan neuron ne (digon kwakwalwa) wanda Allah mai Girma ya halitta kuma yake halitta kowani lokaci! Ba shakka wannan kwakwalwan da Allah ya bayar ya kamata ya zama wajen tunanin Allah ba shedanci ba!

□ Kowani abu mai rai a wannan Universe bai kece riskan ganin Shi ba, saboda haka tuna da Allahand da ni'imominsa, kuma kar ka ki yin biyayya. Yana ba mu duk abun da muke bukta ba tare da wani maula ba. Ko da ka bi umarnin Sa ko ka saba masu ba zai yi ma Sa bambanci ba. Don karuwan ka ya umarce yin mai kyau da gujewa abun kunya. Fin karfin ra'ayoyin shaidan a kuma musanya sasoshin hankalin zuwa rundunonin Allah masu kore shedanu da kuma gayyatan bakin Allah, saboda Allah ya taimaka maka kuma ya kare ka daga masifu dake razanan ya fadar da kai a wannan yaki. Kar ka sa tsammani a wajen wani in ba Allah ba. Da dukan Kankan da kai da hawayen da idonka kan iya badawa, ka yi addu'a ga Allah ka nemi taimakonsa don ka fito da nasara a wannan yaki mai muhimmanci da kan ka.

Rufewa:

□ Imam Ali (a) yace: "Duk wanda yayi gwagwarmaya da kanshi don yin biyayya ga Allah, a wajen Allah, matsayin shi na shahidi mai takawa ne." [Al-Amidi, *Ghurur ul Hikam wa Durar ul Kalim*, hadith # 3546]

In ana so a samu karin sani kan Musulunci na kwarai, ziyarci:

<http://al-islam.org/faq/>

... *Da rai da (wanda) Shine ya daidaita ta, ya kimtsa mata laifin ta da ta'kawanta. Wanda ya tsarkaketa (ransa) ya rabauta.*

(Qur'an, 91: 7-9)

Imam Ja'far al-Sadiq (a) yace: "Annabin (s) Allah ya tura wani bangaren dakarun sojoji (zuwa fagen yaki). Bayan dawowansu (cikin nasara), sai shi (s) yace: 'Albarka yana tare da wa'yanda suka yi karamin *jihad* amma basu yi babban *jihad* ba.' Da aka yi tambaya, 'Mewnene babban *jihad*?'

Annabi (s) ya amsa: 'Shine *jihad* na kai (gwagwarmaya da kanka)'".

[Al-Majlisi, *Bihar al-Anwar*, vol. 19, p. 182, hadith no. 31]

Fa'idodin Ruhi ...

Gwagarmaya da kai

(jihad al-nafs)

Ruhin dan Adam fage na gwagwarmaya tsakanin 'yan takara mulki guda biyu. Mulkin Allah yana kiran shi zuwa duniyoyin sama, da ingiza shi yayi ayyukan kirki. Mulkin Shaidanu na kwadaitar da shi zuwa duniyoyin duhu da kunya, kuma tana kiran shi ga sharri. In rundunonin Allah suka ci karfi, mutum zai fito a mutum mai halin kwarai da albarka, tare da annabawa, da waliyyai, da mau takawa. In, sabanin haka, rundunonin shaidan suks yi galaba, mutum zai kasance mai butuluci da mugun hali kuma za gwama shi da kafirai, da azzalumi, da masu laifi da kuma tsinannu.

Menene gwargarmaya da kai?

Jihad al-nafs shine gwagwarmaya da mugayen ra'ayoyi, sha'awowi da karfin son rai, fushi, da burin da baya karewa, a maishe su duka a karkashin umurnin hankali da imani a cikin bin dokokin Allah, kuma a karshe, watsi da dukan ra'ayoyi da wasiwasin shaidanpurgung kan ruhin mutum. Wannan gwagwarmaya ana daukan shi a zaman babban gwagwarmaya (*al-jihad al-akbar*) saboda yafi wuya kan yaki a filin daga, tunda a gwagwarmaya da kai, mutum zayyi ta yaki da makiya da ke bakuntaka a rayuwan mutum. Koyaryarwan tarbiyan Musulunci na nunin cewa wanda yayi nasara a wannan gwagwarmaya zai iya tashi sama da matsayin mala'iku, kuma wanda ya kasa wajen wannan gwagwarmaya zai gangara zuwa matsayin kasa da dabbobi, kuma za a iya kasa shi cikin rundunan iblis.

Matakan gwagwarmaya da rai

□ Mataki na 1: *Tafakkuri*: Dole ne mutum ya kebe wani lokaci kowani rana don tafakkuri kan hakkokin shj ga Allah, Wanda ya kawo shi duniyan nan, y aba shi jiki mai lafiya da kwakwalwa, kuma ya azurta shi da ilimi da azanci, dukansu ababen jin dadi da murna ne a rayuwan shi. Allah kuma ya turo annabawanshi da Littafat masu Tsarki dan su kasance dalilin shiriya da yantuwa. Manufan wannan rayuwa da dalilin dukan wannan albarkatu yafi daraja kan bin bin sha'awacen zuci da karkata ga shedanci na gajeren lokaci ne kuma baya jimawa. Mutuwa na iya kwankwasawa kowane lokaci. Wannan duniyan wajen yin ayyukan kirki ne dake kawo murna na dindindin kuma ya kai mutum wani matsayi na kasantuwa. Saboda haka ya kamata yayi tafakkuri kan makomanshi da and gazawan shi a hannun lokaci da shekaru dake wucewa. Ya kamata ya ji nadama a wajen Allah saboda asaran muhjmman shekarun rayuwa da kuma ayyukan da yayi da za su sa shi kunya a ranan hukunci. Daga nan sai ya fara gwagwarmaya don ya tashi sama daga matsayi kaskanci sai ya roki Allah ya albarkace shi da fata, ikhlasi, da karfin fada da shedanci da mugayen hali, da kuma mikewa sama da sha'awawowin duniya da ribansu.

□ Mataki na 2: *Hankoro da yunkura* : Dagewa shine asalin mutumtaka da kuma mafi saukin bukata na samun 'yanci daga mugayen sha'awa. Hankoron da ake bukata a wannan mataki ya je deidei da kafa gidauniya na rayuwa mai kyau. Jarumin wannan yakin ya kamata ya wanke kanshi daga dukkan zunubbai, yin ayyukan (*wajib*), yin niyyan mai da ranakun da akayi asaransu (a zunubbai), da karshe, ya kudura aiki kaman mutum mai hankali da addini da mutumtaka na kwarai. Dabi'unsu su kasance kwaikwayon na Annabi ne, kuma ya kamata ya bi Annabi (s) a dukkan kiyayewanshi da zabinsa. Ba za a cimma dukkan wa'yannan ba in ba a yi koyi da dokokin *Shari'ah* ba kuma ya bi su da imani.

□ Step 3: *Hisabi wa kai,awu da zargi*: Bayan yin rantsuwan zama mutum mai karfin hankoro da yunkurwa, ya kamata ya gane cewa lahira shine wajen tonon asiri. Saboda haka yayi wa kanshi a kowani rana don yin watsi da mugayen sha'awowi, don samun halayen mutun na karamci, da kuma yin ayyuka da suka

fi na da. Ya kamata ya gane cewa zunubi yana kwashe masa karamcin mutuntakansa kuma dole yayi du'a'i ga Allah don 'yantarwan Annabi (s) da iyalan Gidanshi (a).

□ Mataki na 4: *Sabance-kai*: Yunkura da awun_kai na matakan da suka shude ya kamata su hade kansu a dagewa na musamman zuwa sabance-kai. Alal misali, wanda ke da mugun halinkallon banza, harshe na gulma, ko girman kai ya kamatu yace ma kanshi, "Ba zan saba wa dokan Allah ba a yau" kuma a cikin sani ya guji irin wannan hali na wuni daya. In yayi irin wannan gwajin da ikhlasi da yunkuri, zai gane yadda yake aikin ke da sauki. Ya kamata ya share Shaidan da mugayen ra'ayoyi da za su girmama wannan karamin aikin a zaman mai wahala ko wanda ba zai yuwu ba. Daga haka, a hankula, zai iya kara wannan lokaci ta hanyan gwaji sai yaga yadda yake da sauki a rabu da mugun hali ko kuma a koyi hali na kwarai.

□ Mataki na 5: *Kiyayewa daga shedanci*: Ya kamata mutumin dake gwagwarmaya da kai ya maida hankali kan niyyan sa. In a wani lokaci ra'ayin saba wa dokokin Allah ya zo masa, ya kamata ya san cewa shaidan ne da dakarunsa suka sa masa wannan ra'ayin, wanda zai dauke shi daga hankoron shi. Ya kamata ya tsine masu, ya nemi kariyan Allah mai rahama, ya kuma kore dukkan mugun ra'ayi daga cikin zuciyar shi. Ya kamata ya mai da martani wa shaidan cewa sai yay i biyayya wa yanayi da ya daura wa kanshi kan ba zai saba wa dakokin Allah ba. Don haka da taimakon Allah, za a kori Shaidan. Dole mutum y adage cikin wannan hali har zuwa dare – lokacin jarabta-kai da auna ayyukan duk wuni ranan. Wannan shine lokacin da zai san ko yay i gaskiya ga Mahaliccin sa. In ya kasance mai gaskiya, sai ya gode ma Sa. Irin wannan mutum ya yi tafiya gaba kusa da wajen Shi kuma ya zama abun kulan Shi. Don haka Allah zai ci gaba da taimaka ma sa a aikata ababen duniya da na addinin sa, kuma zai rage wahalhalun gwagwarmayan sa na washe gari. Kuma in ya maimaita wannan hidiman, nagargarun ayyuka da kawar da mugayen halaye za su zame masa jiki. Zai gane cewa bay a bukatan wawan kokari mai kuma biyayya ga Allah zai kawo masa kwanciyan hankali na ruhi. Allah kiyaye, in akwai kurakurai masu yawa daga wajen shi, dole sai ya nemi gafara, kuma da kyakkyawan nufi suka roke Shi kan za kara lura nan gaba. Allah mai Rahama zai bude ma sa kofofin rahama da jin kai, kuma zai shiryar da shi hanya madaidaiciya.

□ Mataki na 6: Tunawa: A dukkan tafiyar gwagwarmaya da kai, ya kamata mutum ya tuna da Allah da jin kai da aka yi ma sa. Ya kamata duka mataki, ya yawaita gode ma Sa don tamakon Sa, rahama, da shiriya wajen cimma niyyoyin sa. Matsayin godiyar sa ga Allah ya kamata ya karu in ya haura wani mataki da yafi wanda ya ke a gwagwarmaya da kai. Dole ya gane dalilin taimakon Allah da amsa ma addu'an sa mai ikhlasi ya iya koran Shaidan da dakarun sa daga zuciyar sa ya kuma samu siffofi kyawawa da Allah ke so. [an zakulo daga *Al-Khumayni, Forty Hadith*, ch. 1, '*Jihad al-Nafs*']